

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder. — Het nadrukken van de inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huisen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Amsterdam; Mr Dr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Rudolf van Reest; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.50 per halfj., buitenl. f 11,— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: De kerk en haar diensten. 1. — Uit de Schrift: Van hun zonden verlost (Matth. 1: 21). — Op en om 't kerkplein: Roma Ridens. 2. — Kerkelijk leven: „Uiterst moeilijk gewetensconflict“, 2. — „De ne-

gende man“. — Zending en Evang.: Zendingwerk op Borneo. — Literatuur en kunst: De duivel onder ons. — Gedicht. — Boekbespreking: Jeruzalem of Babylon. — Groninger Brieven. — Persschouw. — Kerkenieuws.

Maar deze tegenstelling tusschen gelooven en zien is niet schriftuurlijk. Abraham, de vader der geloovigen, moet gelooven dat uit Sara zijn nageslacht zal worden gebouwd, dat uit Sara zal geboren worden de voortzetting van de heilige linie. De Heere heeft dat beloofd. Aan dat woord moet Abraham zich vastklemmen. Hij heeft niets anders om op te bouwen. In het zichtbare, registreerbare, constateerbare is geen enkele grond om te hopen op vervulling der belofte. Alles wat voor oogen is pleit juist tegen vervulling. Immers, Sara is onvruchtbaar, en bovendien vergaat straks beider levensbloei. Evenwel, Abraham geloof, op hoop tegen hoop. Hij verwacht de waarmaking van Gods Woord. Hij klemt zich vast aan de trouw des Heeren, Die het ook doen zal. En dan wordt straks Izak geboren. Dan gaat dus dit concrete geloof van Abraham, dat Izak zal geboren worden, over in aanschouwen. Van: Izak zal geboren worden, wordt het: Izak is geboren. Deze belofte is nu tot vervulling gekomen. Abraham mag nu zien met zijn oog. Hij mag Izak betasten met zijn handen. Daar heeft hij nu, zichtbaar en tastbaar, de vervulling van Gods belofte.

Maar betekent dat nu, dat Abraham op dit punt de belofte niet meer behoeft te gelooven? Neen, dat betekent het niet. Abraham moet blijven gelooven. Hij moet zich blijven vastklemmen aan de belofte des Heeren. Hij moet Izak bezitten in het geloof. Dat leert ons Genesis 22, waar Abraham van den Heere het bevel krijgt om Izak te offeren. Daarin wordt Abrahams geloof op de proef gesteld. De vraag, waarom het hier gaat, is deze: Hoe bekijkt en bezit Abraham zijn zoon Izak? Gaat hij uit van wat voor oogen is of blijft hij rusten in Gods belofte? Denkt hij: nu Izak er eenmaal is, een jongen van vleesch en bloed, nu komt het verder ook wel in orde met het nageslacht, nu zal de uitgroei tot een groot volk wel werkelijkheid worden, dat is nu verzekerd, en nu heb ik dus de belofte des Heeren niet meer nodig? Of zal hij ook nu, nu Izak er is, zijn vasten grond blijven zoeken en vinden in het woord van Gods belofte? De vraag, waarom het gaat, is deze: Is voor Abraham de zichtbare voortzetting van de heilige linie, de zichtbare voortzetting der kerk in Izak, een geloofsstuk, ja dan neen?

En dan zegt ons de Schrift dat Abrahams geloof óók daarin openbaar geworden is, dat hij ten aanzien van de zichtbare beloftevervulling zich verlaten heeft op de belofte alleen.

Daar was dus voor Abraham inderdaad een overgaan van gelooven tot aanschouwen, maar Abraham ging nu niet rusten in dat zichtbare, in dat verkregene, in de aanwezige genade, hij bleef rusten in het Woord des Heeren. Dat heeft hij bewezen in zijn bereidheid om Izak te offeren. Hij liet daarbij niet los de belofte: In Izak zal voor u zaad genoemd worden, maar hij overlegde dat God machtig was Izak uit de dooden op te wekken.

Gelooven en zien zijn hier dus geëenszins tegenstellingen, al zijn ze onderscheiden, maar ze komen bij elkaar. Abraham, ziende den concreten Izak, ziet de voortzetting van de heilige linie, ziet de voortzetting van de kerk, maar hij kan het zoo alleen maar onderscheiden door het geloof. Een buitenstaander ziet er niets van. Wanneer die het oog slaat op Izak ziet hij niets anders dan den eenigen zoon en erfgenaam van een rijken herdersvorst. Hij onderscheidt Izak niet in wat Izak waarlijk is naar het Woord des Heeren. Wie uitgaat van wat voor oogen is onderkent Izak niet in zijn ware wezen. Dat kan alleen wie uitgaat van het Woord des Heeren, Maar zulk een kan dan toch metterdaad Izak zien met zijn oogen.

De kerk en haar diensten (Art. 27 N.G.B.)

HOOFDARTIKEL

I. WIJ GELOVEN EN BELIJDEN

Gelijk vele andere artikelen der confessie vangt ook het 27ste aan met: Wij gelooven, waaraan hier nog toegevoegd is: en belijden. Voor onze confessie is dus de kerk een geloofsstuk: Wij gelooven en belijden een eenige katholieke of algemeene Kerk.....

De Nederlandsche Geloofsbelijdenis spreekt hierin evenzoo als de 12 artikelen doen, die zeggen: Ik geloof een heilige, algemeene, christelijke kerk. De Nederlandsche Geloofsbelijdenis doet trouwens niets anders dan het in de 12 artikelen beleden geloof bewaren en handhaven tegen allerlei dwaling en ketterij. De Heere heeft Zijn kerk ingeleid in de waarheid, door Zijn Geest. Hij heeft de kerk der waarheid getuigenis doen geven, en Hij heeft Zijn kerk de eeuwen door bij dat geloof, dat is naar de Schriften, bewaard. Ook in de zestiende eeuw. Toen heeft de Heere Zijn kerk verwakkerd om tegenover ingeslopen valsche leer de oude, vroeger beleden waarheid, te handhaven. Die handhaving vinden we in den Catechismus en in de Nederlandsche Geloofsbelijdenis.

Dus de kerk is ons een geloofsstuk. En waar geloof altijd is geloof in den Heere, daar is ook de kerk een stuk van ons geloof in den Heere. Zondag 8 van den Heidelberger Catechismus, waar nader gesproken wordt over de 12 artikelen als inhoud van ons geloof, geeft als indeeling van deze artikelen: Van God den Vader en onze schepping, van God den Zoon en onze verlossing, van God den Heiligen Geest en onze heiligmaking. Wij gelooven dus, in één woord gezegd, in God, Die Zich in welbehagen aan het menschenleven verbonden heeft — schepping, verlossing, heiligmaking, — maar dan toch in God, niet in eenig schepsel.

Zoo is het nu ook ten aanzien van de kerk. Ons geloof aangaande de kerk is een stuk van ons geloof in den Heere. Die verlossend werkt op de aarde, Die in den Heere Jezus Christus ons met Zich en Zich met ons verzoend heeft, Die de door Christus aangebrachte verlossing uitwerkt in het menschenleven, ook daarin dat Hij Zich hier op aarde een verlost volk vergadert.

De kerk is ons een geloofsstuk. Dat wil zeggen dat wij, wanneer we over de kerk gaan spreken, ons uitgangspunt niet nemen in dat wat voor oogen is, in het zichtbare en tastbare. Maar we gaan over de kerk spreken uit en naar de Schriften. Volgens Zondag 7 van den Heidelberger is geloof in de eerste plaats een stellig weten of kennis waardoor wij alles voor waarachtig houden wat ons God in Zijn Woord heeft geopenbaard. Zullen wij ernst maken met het: wij gelooven een eenige katholieke of algemeene Kerk, dan zullen we in ons spreken over de kerk ons uitgangspunt kiezen niet in den mensch, niet in ons eigen hart, niet in dat wat we zien, niet in de praktijk, maar in het Woord des Heeren. We gaan over de kerk spreken niet van beneden uit maar van boven af, uit Gods openbaring. We gaan in ons spreken over de kerk spreken over den Heere, Die verlossingen

werkt op aarde, Die Zich hier op aarde een volk vergadert.

Datzelfde dringt zich aan ons op wanneer we ons rekenschap geven van de beteekenis van het woord „belijden“. Het Grieksche woord voor „belijden“ betekent, letterlijk vertaald: hetzelfde zeggen, naspreken wat eerst een ander gesproken heeft. Belijden is: beaamd nazeggen wat we eerst gehoord hebben. We spreken dus niet uit de eerste hand maar uit de tweede hand. We zeggen na wat God ons eerst heeft voorgezegd in Zijn Woord, in Zijn openbaring.

De wereldling spreekt over de kerk, uitgaande van wat voor oogen is. De wereldling ziet het verschijnsel „kerk“ in de wereld. Hij ziet, om te beginnen, vele kerkgebouwen staan. En hij weet: dat is een kerkgebouw. Hij ziet voorts in een plaatselijk blad elke week een lijst van predikbeurten, die in alle mogelijke kerkgemeenschappen worden gehouden. Hij kan in een plaatselijke gids vinden een opsomming van alle kerkgemeenschappen, die in die plaats aanwezig zijn, met de adressen van de kerkgebouwen en met de namen en de adressen van de predikanten enz. Zóo merkt hij op het verschijnsel „kerk“. Maar hij komt niet verder dan dat wat voor oogen is. En bij de beoordeeling van die verschillende gemeenschappen gaat hij uit van dat wat voor oogen is. Hij heeft geen maatstaf in handen om recht te onderscheiden. Hij kan niet uitmaken wat waar en vals is, wat reformatie en deformatie is, wat verval is en wat stichting. Hij gaat uit van het constateerbare, registreerbare.

Zoo spreekt de belijdenis niet. De belijdenis zegt: Wij gelooven en belijden..... Zij spreekt naar en uit Gods Woord. Zij spreekt dus over de kerk ook niet als over een werk van menschen, die een kerkorganisatie in leven geroepen hebben, maar als over een werk des Heeren.

Maar al zeggen wij: wij gelooven..... de kerk, dat betekent daarom nog niet dat de kerk niet zichtbaar zou zijn. Vaak wordt een zekere tegenstelling gemaakt tusschen gelooven en zien: wat we gelooven kunnen we niet zien, en wat we zien behoeven we niet te gelooven. Dat schijnt zelfs steun te vinden in de Heilige Schrift: Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet (Hebr. 11: 1). Volgens dezen gedachtengang zou dan de kerk, waarvan artikel 27 spreekt, zijn de „onzichtbare kerk“, niet een bepaald kerkelijk instituut onder ambten en bedieningen, maar het geheel van alle uitverkorenen, door ons niet te onderkennen, doch verspreid over alle mogelijke kerkinstellingen. Dat geheel van uitverkorenen, door ons niet te onderkennen en te onderscheiden, zou dan zijn de „algemeene christelijke kerk“, en de verschillende kerkinstellingen staan daarmee wel in verband, zijn wel openbaringen van deze „algemeene christelijke kerk“, doch mogen daarmee nooit worden geïdentificeerd. We gelooven de „algemeene christelijke kerk“, maar we zien de kerkinstellingen.

Abrahams geloof wordt bij den zichtbaren Izak juist tot de hoogste spanning opgevoerd. Het was moeilijk te gelooven dat er nageslacht zou geboren worden uit Sara. Maar veel moeilijker was het om met den zichtbaren Izak te rusten in Gods belofte alleen en niet in wat voor oogen was. Abrahams geloof komt daarin tot de hoogste spanning. Hij kon, na het bevel des Heeren om Izak te offeren, ontvangen te hebben, zoo licht gaan denken: Als ik dit bevel opvolg, kan ik niet langer gelooven het woord van Gods belofte, dat mij uit Izak talrijk nageslacht zal geboren worden. Of andersom: wanneer ik vasthoud aan de belofte, is het onmogelijk om het bevel na te komen. Zoo kon Abraham er licht toe komen, om of het eene of het andere woord Gods los te laten en daarmee schipbreuk lijden van het geloof. Maar Abraham heeft zich overgegeven, volledig, aan het Woord des Heeren. Hij heeft vastgehouden aan de belofte, en hij is het bevel gaan opvolgen, overleggende dat God machtig was Izak ook uit de dooden op te wekken (Hebr. 11:18). Zoo rustte Abraham, ook met den zichtbaren, aanwezigen Izak, in het woord der belofte alleen. Zoo bezat hij Izak als niet bezittende, in het geloof.

Iets dergelijks is er ook met de beërfving van het land Kanaän. Ook in dat opzicht was er in den loop der historie een overgaan van gelooven in aanschouwen. Abraham, Izak en Jacob hebben van verre de belofte gezien en omhelsd, maar hebben haar niet verkregen, hebben haar niet aanschouwd en getast in vervulling. Dat kwam vele eeuwen later, toen de muren van Jericho vielen, toen ze verder het land in trokken en in bezit namen, zich daar vestigden en daar gingen wonen. Toen werd deze aloude belofte vervuld. Toen werd deze belofte tot zichtbare, tastbare werkelijkheid. Maar daarmee werd ook hier het geloof niet overbodig. Israël moest in geloof het land Kanaän bezitten, als land der belofte, in het geloof blijven zien de verlossing uit Egypte en de intocht in het land vloeijende van melk en honing, en in het geloof daar leven in gehoorzaamheid aan de wet des Heeren. En deed Israël dat niet, ging het den Heere verlaten, en ging het, in die verlaten, roemen op zijn bevoorrecht als volk des Heeren, als volk des verbonds, roemen op zijn verlossing uit Egypte en zijn bezit van Kanaän, dan kwam de Heere met Zijn oordeel. Ging Israël zichzelf, door den Heere te verlaten, gelijk maken aan andere, heidensche volkeren, dan ging de Heere van Zijn kant dat ook doen, tot oordeel: Zijt gij leden Mij niet als de kinderen der Mooren, o kinderen Israëls? spreekt de Heere. Heb Ik Israël niet opgevoerd uit Egypteland, en de Filistijnen uit Kaffthor en de Syriërs uit Kir? (Amos 9:7). Ook wat het bezit van het land Kanaän betreft mocht dus, toen de vervulling der belofte gekomen was, zichtbare, tastbare werkelijkheid geworden was, het geloof in de belofte niet worden losgelaten.

Evenzoo staat het met de komst van den Messias in het vleesch. Deze komst is door de vromen in Israël geloovig verwacht, in vertrouwen op de belofte, die de Heere gegeven had. Maar in de volheid des tijds gant dit gelooven over in aanschouwen. Dan wordt Simeon, een van hen die verwachtende waren de vertroosting Israëls, in den tempel geleid door des Heeren Geest. Daar mag hij den pasgeboren Jezus zien en in de armen nemen, en dan zingt hij: Nu laat Gij Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn oogen hebben Uw zaligheid gezien (Lucas 2:29, 30). Het staat er heel scherp en kras. Niet maar: ik heb gezien, maar: mijn oogen hebben gezien; zooals wij ook wel zeggen: ik heb het met mijn eigen oogen gezien, om er maar allen nadruk op te leggen, dat we het niet hebben van hooren zeggen, maar dat we het zelf aanschouwd hebben. Welnu, zoo zegt Simeon: mijn oogen hebben uw zaligheid gezien. Zijn gelooven is overgegaan in aanschouwen. Maar dat wil niet zeggen dat Simeon nu geen geloof meer noodig heeft. Er zijn ongetwijfeld meer menschen in den tempel geweest, die Jozef en Maria met den pasgeboren Jezus hebben gezien. Maar zij hebben niet onderkend, dat dit pasgeboren kind de beloofde Messias was. Er is geloof noodig om dit kind aldus te onderscheiden. Maar waar dit geloof gevonden wordt, daar is nu ook in de volheid des tijds het moment aangebroken dat gezien kan worden. En dat geldt ook later tijdens Christus' omwandeling. Uit wat voor oogen is, is niet af te leiden dat Jezus van Nazareth de Messias, de Christus is. De naam, dien Hij draagt (Jezus), wordt ook door anderen gedragen. Wonderen als Hij verricht, zijn ook door vroegere profeten verricht. Maar wanneer daar inderdaad geloof is, zooals Petrus ook belijdt (Matth. 16:16): Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods, dan is er metterdaad een zien. Dat wordt ook gezegd door Johannes (1 Joh. 1:1): Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze oogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben van het Woord des levens.....

Zoo staat het nu ook met de kerk. Wij gelooven en belijden een eenige katholieke of algemeene Kerk..... dat beteekent niet: wij gelooven dat er in de toekomst een kerk zal zijn, zooals Abraham eerst voor de toekomst moest gelooven dat Izak geboren zou worden, en Israël eerst voor de toekomst gelooven moest dat het Kanaän zou beërven, en Israël eerst voor de toekomst moest gelooven, dat de Messias zou komen, maar het beteekent: Wij gelooven en belijden dat er is een eenige katholieke of algemeene Kerk. De

oudste Nederlandsche druk der belijdenis (van 1562) heeft dat er ook bij staan: Wij gelooven en belijden „datter is“..... (zie Bakkhuizen van den Brink, De Nederlandsche Belijdenisgeschriften, blz. 113 critisch apparaat).

Het onderkennen en onderscheiden van de kerk kan er alleen maar zijn door het geloof, dat is: in binding aan het Woord des Heeren. Maar op de basis van dat geloof is er inderdaad een zien van de vergadering der kerk zoover die tot op vandaag door 's Heeren trouw aan Zijn Woord is tot stand gekomen. Vanuit wat gezien wordt, kan ik niet concludeeren: dit of dit is de ware kerk, maar door het geloof in het Woord de ware kerk onderscheidende, kan ik inderdaad die ware kerk zien. Het is iets anders om te zeggen: uit het zichtbare kan ik afleiden, dat dit of dat de ware kerk is, dan om te zeggen: de ware kerk, die ik door het geloof onderscheid, is zichtbaar.

Hier tegen is dus geen tegeninstantie, wat staat in Hebr. 11:1: Het geloof nu is een vaste grond der dingen die men hoopt en een bewijs der zaken die men niet ziet. Het is inderdaad niet te zien dat dit of dat de ware kerk is. Dat kan alleen maar onderkend en bewezen worden door en voor het geloof. Maar daarmee is niet gezegd, dat die ware kerk nu niet te zien zou zijn. De Joden in de dagen van Jezus' omwandeling, konden niet zien dat Jezus van Nazareth de Messias was. Dat moesten zij gelooven door onderwerping aan de Schriften. Maar eenmaal geloovende, zagen zij inderdaad den Christus met hun lichamelijke oogen.

In dit verband is het niet zonder betekenis, dat in de 12 artikelen het stuk van de kerk voorkomt in het

derde deel: Van God den Heiligen Geest en onze heiligmaking. Met heiligmaking wordt hier bedoeld de uitwerking van de door Christus aangebrachte verlossing in het leven der menschen. Christus' verlossingswerk is eenmaal volbracht in een bepaald punt des tijds, maar de uitdeeling van de daarin verworven weldaden, de uitgroei van het daarin geplante zaad geschiedt verder in den doorgaanden loop der historie. Daar komt in het leven der menschen daadwerkelijke verlossing, bekeering, afsterving van den ouden mensch en opstanding van den nieuwen mensch, wandel in goede werken. Ook dat is zichtbaar, zij het alleen maar te onderscheiden door het geloof. Vanuit wat zichtbaar is kan ik niet concludeeren of iemand in waarachtige christelijke naastenliefde leeft of in humanistische naastenliefde. Maar door het geloof is het te onderkennen, en dan is het ook inderdaad te zien. Welnu, bij dit derde deel van de 12 artikelen behoort ook het stuk der kerk. Dat is uitwerking, hier in de historie, van Christus' eenmaal volbrachten arbeid. Daar komt metterdaad een volk dat den Heere vreest, dat Hem dient, dat leeft naar Zijn geboden, dat heeft voor Zijn Woord. En dat is de kerk.

Aan het slot van deze paragraaf concludeeren we dus, dat wij, de kerk geloovende, haar ook inderdaad kunnen zien, voorzover zij door den Heere vergaderd is. Er blijft natuurlijk, dat wij ten aanzien van de toekomst, die we nog niet kunnen zien, gelooven dat de Heere dit aangevangen werk ook zal voltooien in heerlijkheid.

Apeldoorn.

B. JONGELING.

VAN HUN ZONDEN VERLOST

UIT DE SCHRIFT

„Hij zal zijn volk zalig maken van hun zonden“.

Matth. 1:21.

Toen ik nog eens overlas wat ik voor enige weken schreef over de naam Jezus, bevredigde mij dat artikel niet helemaal. Daarom kom ik er nog even op terug. En ik zou er nu de nadruk op willen leggen, dat Jezus zijn volk van hun zonden verlost, van hun zonden bevrijdt, van hun zonden afhelpt.

Nu zou ik kunnen uiteenzetten wat zonde is.

Ge vermoedt al wel wat er dan komt.

Zonde is schuld. Jezus verlost van de schuld der zonde. Hij heeft voor de schuld betaald, heeft alles voor ons in orde gemaakt, zodat er vergeving van schuld is.

Zonde is ook smet, inklevende verdorvenheid. Jezus geeft de Heilige Geest aan zijn volk, die het hart vernieuwt en het leven heiligt.

Zonde is ook een macht. Maar de macht der zonde is door Jezus Christus gebroken.

Dat Jezus van zonden verlost wil dus zeggen, dat we onze rechtvaardiging en onze heiliging en verheerlijking aan Hem hebben te danken.

Dit is alles waar en goed. Maar ik zou u en mijzelf nu eens voor de vraag willen stellen: Heeft de Here Jezus ons van onze zonden afgeholpen?

Hebben we door Zijn genade met onze bepaalde zonden gebroken?

Of blijven sommige ongerechtigheden in ons leven voorteten als de kanker?

*

De Here wil niet, dat we in enige zonde voortleven. In Joh. 5 lezen we, dat de Here Jezus een man, die 38 jaren ziek was geweest, gezond maakt. Als Jezus hem later in de tempel ontmoet zegt Hij: „Zie, gij zijt gezond geworden; zondig niet meer, opdat u niet wat ergers geschiede“ (Joh. 5:14).

Als men een vrouw, in overspel gegrepen, tot de Heiland brengt, dan drijft Hij eerst de beschuldigers van haar weg. Als niemand de eerste steen heeft durven werpen en niemand haar heeft durven veroordelen, zegt Jezus: „Zo veroordeel ik u ook niet; ga heen en zondig voortaan niet meer“ (Joh. 8:11).

De apostel Johannes schrijft aan zijn „kinderkens“: „Ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt“ (1 Joh. 2:1).

Hebr. 10:26 waarschuwt ons: „Want zo wij willens zondigen, nadat wij de kennis der waarheid ontvangen hebben, zo blijft daar geen slachtoffer meer over voor de zonden“.

Heel de Schrift is er vol van, dat de Here niet wil, dat we in enige zonde leven. Hij wil, dat we wandelen naar uitwijzen van het heilig Evangelie.

Hij vermaant ons, dat we onberispelijk zullen wandelen te midden van een verdorven wereld. De wil van God is onze heiligmaking.

Daartoe is Jezus in de wereld gekomen en daartoe heeft Hij geleden en daartoe is Hij opgestaan en daartoe heeft Hij ons zijn Heilige Geest gegeven, opdat wij van onze concrete, bepaalde zonden zouden bevrijd worden.

*

Als we nu ons eigen leven stellen onder de tucht van het Woord des Heren en om ons heen zien naar het leven van vele christenen, dan kan de vraag bij ons opkomen: Maar is dat wel waar? Verlost Jezus wel van onze zonden?

Wat kan één bepaalde zonde soms taal zijn in ons leven!

Zodat we ons afvragen: Worden we die zonde wel ooit te baas?

Als we om ons heen zien in het leven van hen, die de naam van Christus wel noemen, maar niet afstaan van ongerechtigheid, dan kunnen we het wel verstaan als sommige menschen met het traditionele christendom breken, omdat ze zo weinig verandering merken in het leven van menschen-van-de-kerk.

Ik zeg daar geen woord goeds van, maar het moet ons wel dringen tot de ernstige vraag: Hoe komt dat toch, dat er zoveel zonden voortwoekeren in de kerk?

Maar het moet ons vooral dringen tot de vraag: Hoe komt het, dat er in mijn leven één of meer zonden maar blijven voortbestaan?

De zonden van anderen zien we wel.

Als er in 'n gezelschap over iemand wordt gesproken, van wie veel goeds is te zeggen, dan kan het gebeuren, dat één van het gezelschap de opmerking maakt: „Hij is wel een goede man, maar hebt ge wel eens een erfenis met hem gedeeld? Hij is zo gierig als hij lang is!“ En vaak moet het worden toegestemd.

We kennen de zonden van anderen op een prikje: Deze is wat ijdel en gene is wat eerezuchtig en een derde is wel wat „schuif“ in z'n praatjes en een vierde is al te strijdustig, enz. enz.

Maar we kijken vaak zoveel naar anderen, dat we vergeten, dat soms diezelfde ongerechtigheden ons beheersen.

Het is mogelijk, dat gij, jongen of meisje, op de catechisatie een trouw leerling zijt en uw les altijd goed kent en met een devoot gezicht zit te luisteren naar uw leraar, en dat ge intussen bezig zijt lichaam en ziel te verderven door deze niet zuiver en rein te bewaren.

Het is mogelijk, dat gij Zondag aan Zondag naar de preek zit te luisteren en in de naden der traditie wandelt, terwijl toch uw hart niet recht is voor God.

Het is mogelijk, dat gij uw Bijbel op een duimpje kent en volmaakt rechtzinnig zijt in de leer, terwijl toch een zonde in uw leven onbestreden voortvreet, die, als God het niet verhoedt, u naar de hel zal slepen.

Het blijkt soms plotseling, dat menschen, die werden gehouden voor pilaren der waarheid, heimelijk leefden in zonden, waarvoor heidenen en tollenaars zich zouden schamen.

*

Is Jezus dan geen volkomen Zaligmaker, die ons van al onze zonden verlost?

Gode zij dank, ja, Hij verlost zijn volk van hun zonden.

Als er dan zonden springlevend blijven in ons hart en leven, dan ligt dat niet aan de Here, maar aan ons. Dan ligt het daaraan, dat wij van deze of gene zonde niet af willen. Een kerkvader heeft eens bekend: Ik bad wel, dat de Here mij van een zonde wilde afhelpen, maar ondertussen dacht ik: Laat me nog een poosje in die zonde voortleven, want het is zo zoet.

Wanneer iemand een bepaalde zonde aan de hand houdt, dan komt dat, omdat hij de Here daarin niet gekend heeft. Misschien bidt hij wel na het bedrijven van de zonde: „Vergeef mijn schuld“, maar hij vergeet vóór het bedrijven van de zonde te bidden: „Vader, leid mij niet in verzoeking, maar verlos mij van de boze“.

Zullen we van onze zonden verlost worden, dan is nodig een oprecht geloof in de almachtige genade

van onze geeft, ma geloven, eigen Zon nen we a len we e Geesta.

Dan zu Dan ze ten opzie

Dan la Dan st

voor wi onze zo In on zelf.

En da Want

Ik kan een beet Laat l

Er blij Gods kin Maar

hun wi Ze heb voor de

„L

In ons de schrij dat, en c

z.g. nieu moeilij in aansl

de rechte dit gewe

Het ar voering i klaard. I

toch, als Over d herhaalde

Het G vonnis w verleden

Synode v ment: de gekende

uite b mee te b

eren, of tuinging

Hof, appi spr a a dus bleve

Maar v 1) voo

der kerk reglement

2) wie de „verei

oorden, „sancties“

3) ook ties“ teg

En wa heeft he

1) de de synod

orgaan is

2) de l rechtsper

3) het lidmaten

de goede bruik van

in arti Kerk uit

lidma t r e d e

Deze h nu voora te berde die vóór geijk ge („overwe

„het met re moede heid di af, mit horende de K staat

Welnu, ren de F naar vore erg mis v